

TÝPKO

8.9.2003

204

Úvodníček

Tak nám pomalu a jistě nastává podzim. V noci už je zima, ale ráno přes mlhu vykoukne sluníčko a hnedle je o trochu lépe. Také nám začal nový školní

rok, to jste si zajisté stačili všimnout. Doufám, že nikdo z vás ještě nestačil chytit takovou tu známku za plný počet bodů.

A dál si musím postěžovat, na první schůzce to vypadalo, jako v klubu starší mládeže. Vedoucích a instruktorů tam byla hromada, ale nějak jsem tam neviděl ty děti. Takže obracím se na všechny, kteří chtějí, aby teto oddíl pokračoval dál. Přiveďte každého, kdo projeví sebemenší zájem o to, co děláme. Co se takhle rozhlédnout u rodičů v práci. Každý rodič

má určitě spoustu kolegů, kteří mají děti a neví co o víkendech s nimi. Co příbuzní? Nenašel by se nějaký zastrčený bratranc, který by chtěl chodit do oddílu?

Kosa

Tábor

Jo, to bylo tenkrát, jak jsme byli na táboře. To teda bylo, to jo. Jakže se to celé seběhlo? No, to máte tak. Pryč ze školy domů, popadnout kufr, uzdu a brodvák a útikat honem honem ke klubovně. Jste tam. Celí udýchaní? Zpocení? Unavení? Vyčerpaní? Ati už na tom jste, jak chcete, je to jedno. Ale vám určitě taky, protože už s napětím odpočíváte a odpočítáváte poslední vteřinky, které, až se rozplynou, tak zmizí. A s nimi i rodiče. To tedy znamená jediné – svobodu. Závěrem tohoto odstavce ještě malou poznámku: Svoboda je relativní a takřka nedosažitelná. Proč to vám vysvětlím někdy jindy.

Příběh: V zemi kdesi na Zemi, mezi dnešní Bolívie a Chile, se na území dnešního Peru, ale spíše, abych nepletl, na místě dnešního státu Chile, čile rozrostla říše Inků. A jak tak vzkvétala, tak byla čím dál tím větší a větší. To bylo důsledkem rozpínavosti Inckého národa. Příčinou rozpínavosti byly především brambory a jejich setsakramenské dostatek, z kterého poté pramenila zvýšená porodnost a snížená úmrtnost, tedy dostatek lidí, kteří byli schopni životaschopného života. Jednoho dne rozpínavost pohltila i jeden z přilehlých kmenů. Ten neměl ani moc šanci se bránit. Protože v postatě ani nikdo moc neútočil. Polapil je totiž Otrokář. Ten dluho neotálel a prodal je Inkům. Přesněji incké honoraci. Kmen polapený se brzy projevil jako

kmen velmi zručný a schopný a zanedlouho slynul s ostatním lidem téměř k nerozeznání. Incká idyla by neměla chybu, kdyby se ovšem neobjevil problém – Španělé.

Z počátku vše vypadalo velmi nevinně. Jací odrbanci, poprosili o vodu a poté se zvědavě avšak mírumilovně potoulkali kolem. Kámen úrazu ovšem nastal, když se objevilo, že zmizel Inka. Tedy nejvyšší a nejmocnější, vládce Inků. Ano, ano, Inka rovná se vládce Inků. Co ted? Naštěstí vše vyřešila rada starších, která jednohlasně usoudila, že se nedá nic dělat kromě jedné věci – volby nového Inky. Tak se taky stalo. Pak se ale začali Španělé objevovat čím dál častěji a jejich počet narůstal.

Nakonec nezbylo nic jiného než zachránit alespoň lid. Honorace se statečně obětovala při obraně města, zatímco lid prchal najít nové útočiště. Spíše však obraniště. Na útok neměl nikdo ani pomyslení. Utíkali dlouho, prošli přes několik pohoří a povodí, aby po stratiplné cestě konečně dorazili na místo zaslíbené. Hrstka Španělů sice incký lid celou cestu pronásledovala, ale vzhledem k jejich zesláblosti je nebyl problém vyřídit. Nastalo období klidu, budování a voleb. Zvolil se nový Inka, nový Velekněz, nový Otrokář a nový Pasák lam. Tedy nová správa řídí, které byl konečně doprán klid a svit boha slunce Šatyho. A jak to celé pokračovalo se dozvítě až někdy jindy.

Tak jo, letos se tábor konal jinde. U Lesné, nedaleko vzdálené od Velké Chyšky, která, jak by nám pověděla mapa, leží u Pacova, rodiště básníka Antonína Sovy. Nikoli však primáře. Pouze básníka. Místo je to pěkné, kolem les, potůčky, loučky, kopečky. Krásá. Jediná nevýhoda snad bylo rozhrabané koryto

Trnávky, kde by se jinak dalo i koupat. Tábor a jeho stavby byly klasické, prostě stany, jídelna, kuchyně, umývárky obě. Novinkou však byl sklípek. Dřevěný kamrlík, zapuštěný nepříliš do svahu, připomínající srub trpaslíka Pilkina. Musí se nechat, že Ropík, tedy betonový obraný bunkr všem známý z Úterského potoka, je neprekonatelný. Ale všechno lze nějak překlenout. Když už se zmiňují o táborech stavbách, musíme nezapomenout zmínit Pídlerův bazének.

Sice jsem nenašel příležitost se v něm vykoupat, ale poskytl mi alespoň příležitost pozorovat a zblízka poznat zlatého potápníka. Alespoň šesticentimetrového vodního brouka dravce. Ale jak se takový brouk živí, to vám vysvětlím někdy jindy.

Zkrátka a jednoduše, to byl zase tábor.

A rád bych vám popsal, kolik věcí jsem zažil a jak se mi na tábore libilo atd. Ale není čas. Třeba v dalším čísle. Třeba tam můžete napsat i vy. Třeba je chyba. Raději určitě. Takže určitě. Mějte se hezky v novém školním roce a o tom všem třeba určitě někdy jindy.

Táborník

prekvapení a zmatek. A proč vlastně chodíme do školy? Aby jsme se naučili o světu, o dejinách, cist a psat, pocítit a tak všeobecně se vzdělat. Ale když sedíme v horke tride, lepíme se na zidle, zíráme nechapavé na tabuli, obcas se te stane i tem nejchitřejším, venku je svezi vzduch, susti listi a obcas je slyset i nejaka zver prazske divocini, neco se nam nezda. Je nam jasne ze tady ve skole se nemuzeme naučit vše o světu který je sotva videt skrs spinava okna. Cos, okna by se dala umýt a to by bylo videt trochu dal, ale vo to tady nejde. A kdyby se okna odstranili uplne to by bylo

Z Kanadského srubu

Je zari a vsichni víme co nas ceka. Zda li pred oceanem nebo za nim, den driv nebo den posdeji, 6 hodin dopredu nebo dozadu, konci leto a zacina skola. Opoustime pohodli tabora a dovolene a vracime se spet do vzdělavacich ustavu. Zda li zakladnich, strednich, nebo pro vedouci dokonce i vysokych, do elementary school, high school nebo university, nakonec je to vsechno stejne. Opoustime mimoradnost a neporadek prazdnin a vracime se do poradku a klidu. No to zrovna ne, i skola prinasi sve

vydet jeste lip, ale vo to tady taky nejde. Jde vo to ze v Praze, i tady v Kanadě, v zemi drevorubcu, vlku, medvedu a opustenich plani a lesu jsme se zabudovali do mest. Velkomest a malomest, pidimest, a obromest ci po priopade hlavnich mest. V cementove dzungli se nemuzeme uspokojit celi zivot. (Upozorneni ze v pristi vete se prozradi vlastne o cem tento clanek je, ty kteři nechtejí nejsou nuceni cist dal). A proto se vydavame do prirody. Priznam se ze jsem vzdicky trvdil ze tady u nas (tedy kde sidlim pres rok) jsou jine kytky nez v Cechach. Tuto jsem tvrdil obzvlast tvrde kdyz me nekdo chtel skouset z botanika. Ale hned kdyz jsem priletel spatril jsem

sname stvorení. Kraje dalnice obrostle diviznou velkokvetou, na ceste do skoli plno chrpý a trezalky teckovane. Staci se trochu porozhlidnout a uz vidime jak priroda preziva ve mestech. Ale nejlepsi je skocit na vlak, autobus, nebo do Gaze, vypadnout z mest a prohliadnout si prirodu peski a se spacakem na zadech. Preju vam vsem krasny rok v prirode a mezi kamarady. Tesim se ze vam zase napisu, treba neco konkretnejsiho, treba vo mych vyletech do Kanadske krajini, nebo vam pomuzu si tu Kanadu trochu zobrazit, treba

ze ta dalnice kde byla ta divizna ma pres tech 350km mezi Torontem a Kingstонem skoro stejny porost a krajinu, ale to se uvidi az priste. Tak vsem spoluobcanum severni polokoule preju hodne stesti ve skole i mimo ni.

Hzebik

Pranostikon

Non multum, sed multa aneb Ne mnoho, ale mnohé

A propos, nebo-li mimochodem, tak mě napadá, je tu nová rubrika o pranostikách, jménech obvyklých i neobvyklých na měsíc, ve kterém vyjde Týpko, a taky se tu budou psát citáty a pár slov o autorech. Dneska vám napišu pár pranostik a co vlastně pranostika je, kde se vzala, co popisuje atd... Teď to samozřejmě budou

pranostiky o měsíci září, zářijová jména a nějaké citáty. Občas se tu objeví i nějaký zajímavý, ale třeba i zaniklý lidový zvyk, který patří k danému měsíci. Přeji příjemné počtení.

Když se řekne pranostika... Pranostika je slovo řeckého původu a znamená předpověď příštích věcí založených na dlouhodobé lidové zkušenosti; týká se zejména počasí během roku a jeho vztajemnosti s dalšími měsíci. Pranostiky nevycházejí z odborných poznatků a měření a k vědeckým předpovědím počasí

se nepoužívají, tak už víte co je pranostika?

Teď vyšlo zářijové Týpko, první ve školním roce, tak tedy pár zářijových pranostik:

- Začátek tohoto měsíce přináší lidem i hovadu zlé páry a mlhy.
- Zářijová slota - hrstka deště, fúra bláta.
- Září jezdí na strakaté kobyle.
- Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom.
- Prší-li hodně v září, vesele se sedlák tváří.
- Září víno vaří, říjen – víno pijem.
- Na svatého Cypriána chladno bývá často zrána.

V kalendáři vídáme jen obvyklá jména. Jména co známe, ale už jste někdy slyšeli třeba o: Mansvetovi, kterému se říká Manouš a má svátek 3. září. Jméno o člověku vypovídá, že je klidný a mírný.

Muriele, které se také může říkat Murinko a podle maďarského kalendáře má svátek 4. září. Nebo o Cypriánovi? Jestliže ho znáte, tak mu popřejte 26. září podle německého kalendáře a říkejte mu třeba Cyprouši nebo Cypro. Jméno je latinského původu a znamená „Muž pocházející ostrova Kypru“. A ku příkladu takový Sixt, tak ten má svátek 1. září taky podle německého kalendáře, ale jméno je řeckého původu a znamená hladký nebo jemný. Sixi je jeho nejčastější forma jména.

V září mají dál svátek třeba Griselda (24. září), Krasava (10. září), Zlatan (25. září), Jimram (8.

září), Tekla (23. září), Livius (23. září), Neklan (9. září) nebo Garika (22. září) atd...

A tutu rubričku ukončím citátem Eugene Ionesca, francouzského dramatika, rumunského původu. Mezi jeho díla patří Plešatá zpěvačka, Židle nebo Nenajatý vrah. Zemřel v Paříži roku 1954.

Komika vzniká, sledujeme-li tragédii a přivřeme jedno oko.

Tak, když se vám bude zdát něco tragické, tak zavřete jedno oko a hned vám bude do smíchu.

Odborky

Nedá mi neseznámit vás s některými změnami, které nastaly na půdě odborkové činnosti. Tak především jsem se letos ujala odborek já, a to osobně. Co z toho vyplývá?

Osobně doufám, že nic. Vlastně jo. Můžete mi děkovat za to,

jak se o ně letos pěkně starám. Samozřejmě od vás očekávám nadmíru aktivity na výletech. A nyní rada jak získat 50 bodů téměř zadarmo!!!! Bodové ohodnocení odborek je totiž pořád stejné jako loni, tedy 5 bodů za 1. stupeň (10

bodů za druhý), přičemž body můžete dostat jen jednou za školní rok. Takže osobě, které se letos podaří zvládnout všechny odborky přibude na konto 50 bodů, což není k zahodení. Máme 10

Gizela

odborek, tedy na každý měsíc jedna (považte, jen každý druhý výlet). No není to směšně jednoduché? Až vám závidím. Dobrá, přiznám se, že jsem vás mírně oklamala. Bodů můžete zatím získat pouze 45, sportovec zatím nebyl na žádném výletě připraven. To ale neznamená, že se to letos nezmění. Nuž, nechte se překvapit a odborkám zdar!!!!

Morče

Ikarusovo okénko

Ahoj všichni. Po prázdninách vás opět

vítám u své rubričky. Těch věcí, které bych chtěl popisovat zde ve svém „otvoru do zdi domu“, je docela málo, a tak pro tento rok budou spíše ty srandičky. Vlastně tak trochu navážu na Fíďovy „vtipy po babičce“. Ale nebojte se, kdyby bylo něco dobrého ke zveřejnění, určitě to zde najdete. Nebudu se zlobit, ani když bych od někoho dostal nějaký tip.

Takže pozor začínáme a když už jsme u té babičky...

Vnučka se ptá babičky: „Babičko, měla jsi někdy milence?“

A babička zděšeně odpovídá: „Ježiš holka, ještěže jsi mi připomněla!“

Babička otevře skříň a vypadne kostlivec.

Co udělá kanibal, když ho pálí žáha?
Sežere hasiče.

Ráno se Sara probudí a jde k zrcadlu. Chvíli na sebe kouká a pak si tak pro sebe povídá: „Kohn, tak tohle ti teda přeju.“

Tak vám děkuji za ten neutuchající zájem a zase příště na čtenou.

Ikarus

Historia mag stra vitae

A je tu novoučká, čisťoučká, neposkrvněná a tak všelijaká rubrička.

V novoučké rubričce půjde o to oprášit veselé příhody ze starých kronik a vynést je na veřejnost. Na začátek vám povím jednu příhodu, je sice poměrně staršího data vydání (to je podle vedlejší stránky 1979), ale nikdy není na škodu zopakovat si věci (ne)dávno minulé, že?

ANEJ JAK SE STAL KOSA KOSOU

Tento výlet nám přálo počasí vyjeli jsme z nádraží Praha-Vysočany. Vystoupili jsme na nádraží v Liběchově. Z Liběchova jsme šli do vesnice Osinaličky (kraj povědomý i nám, že?). Nad touto vsí jsme se utáborili. Spali jsme pod pařeništěm v údolí, kde v noci byla zima. VÍTA se celou noc hrál u ohně (prostě klepal kosu, no) a dostal přezdívku KOSA.

Druhý den jsme se vypravili do obce Zakšín. Tam byl rybník a na něm se pohyboval vor. Na vor jsme vlezli s Barčou a začali jezdit po rybníku (vím, že většině to jméno moc neříká, ale není to tak podstatné). Ráno jsme se rozbehli

s lahvemi do hostince, ale hostinský nás vyhnal. Potom jsme čekali přes hodinu na autobus. Rychlým tempem jsme došli do

vedlejší vesnice, kde byly lepší spoje. Autobus jel za chvíli. Kousek za Mělníkem jsme však píchli přední kolo, naštěstí s námi byl Nab, a ten kolo ochotně vyměnil. Celou cestu do Prahy jsme stáli.

Ták, zazvonil zvonec a pohádky je konec. Těšte se na příště bude zase něco poučného.

ABC(Anežka Bleška Česká)

Fotovýtvar

Tak, milé děti, prázdniny jsou opět za námi. Tedy jak pro koho, ale pro většinu z vás to asi platí. No a jak to tak bývá, jako každý rok proběhl letní tábor. A samozřejmě se ani letos neobešel bez divnejch věcí. Pokud máte zájem o vysvětlení jednoho z tajemných případů, přečtěte si následující článek.

Jak to začalo? Jednoho rána si stěžoval Jakub, že v noci na hlídce spatřil strašidlo. Nikdo tomu zprvu nevěnoval pozornost a tajemný jev jsme si zkrátka vysvětlili tím, že Jakub, ukolébán nočním klidem tábora, prostě usnul a něco se mu zdálo. Vyskytla se ještě druhá verze, která

tvrdila, že v noci tábor navštívil sportovec ve středních letech, posléze se však ukázalo, že tuto teorii rozšířil sám Jakub. Táborový život se brzy vrátil do běžných kolejí a na noční úkaz si nikdo nevzpomněl. Po několika dnech se však událost opakovala a to rovnou u pěti lidí během jedné noci! Vyvstal názor, že se oněch pět svědků domluvilo, aby vyvolali mediální senzaci, toto však nebylo příliš pravděpodobné, neboť mezi svědky byl

Taška a Mišus, o kterých je známo, že se na ničem rozumném nedohodnou. Někdo přišel s myšlenkou, že se jedná o Zelenou příšeru od Bobíř řeky, nicméně u ní se odhalilo, že to byl Rikitán, tudíž tuto možnost jsme také zavrhlí. Rozjelo se tedy intenzivní pátrání a hlídky byly vybaveny světlomety typu Ikarus I a fotoaparáty. Výsledek se dostavil hned příští noci. Hlídky se podařilo domnělé strašidlo vyfotit! (viz přiložené foto) Na první pohled je z fotografie patrná vzdálená podobnost zjevení s Vigem. Ten se nakonec po dlouhém vyslýchání přiznal. Za všechno mohly Bužumburovy obří zásoby sladkostí, ze kterých Vigo po nocích tajně užíral a měl pak díky snědenému množství střevní problémy. To co mnozí považovali za strašidlo, byl ve skutečnosti Vigo sprintující

na latrínu.

A tak bylo tajemství vyřešeno. A pohádky je konec.

Foděs

Luštěnky

Opět si můžete vyzkoušet, jak zvládáte překlady přísloví do jejich původní podoby:

1. Odolnost rostliny, opatřené žahavými chloupy, vůči poklesu teploty pod 273,14 Kelvinů je dokonalá.

2. Chemická sloučenina vodíku s kyslíkem, jež produkuje minimálně bellú, působí erozí na vrstvy hornin, uložených podél její trajektorie.

Žena říká manželovi: „Naše auto má vodu v karburátoru“. Manžel na to: „Vodu v karburátoru? To je blbost.“ „Věř mi, karburátor je plný vody“ „Vždyť ani nevívš,

pekla; 8. silnice obklopená domy

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

(Řešení: 1. Kopřivu mráz nepálí. 2. Tichá voda břehy mele.)

Poznej Prahu 6

V minulém školním roce probíhala soutěž Poznej Prahu 6. I tento rok pro vás připravím pář hádanek a chytáků z vašeho okolí. Připomínám, že tato soutěž je pro vás, ale i vaše rodiče, ale také pro vedoucí a instruktory. Odpovědi posílejte na info@kocovnici.cz

A již tu máme první fotografii, tentokrát opravdu lehkou.

Kosa

co je karburátor. Já se na to podívám. Kde je auto?“ (Odpověď manželky je v tajence).

1. H₂O; 2. nic nedoplňovat; 3. obuv; 4. dopravní prostředek; 5. přirozený žvýkací nástroj; 6. prostředek proti nemocem; 7. opak

